

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM3010 ÖSSZEHAONLÍTÓ IRODALOM 1 (magyar nyelven)							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Török Ervin							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Török Ervin							
2.4 Tanulmányi év	M A 2	2.5 Félév	3	2.6 Az értékelés módja	Vi zs ga	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint A tantárgy jellege (kötelező/választható/fakultatív)	DF kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	44				
3.8 A félév össz-óraszám	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	szemináriumi terem, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C.1.1. A fogalmak meghatározása, a komparatisztikai szaknyelv jellegzetességeinek felismerése és példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete.</p> <p>C.1.2. A világ- és összehasonlító irodalom változásainak és a központi témáinak meghatározása és leírása.</p> <p>C.1.3. Az irodalomelmélet és a komparatisztika fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában. Az irodalmi diskurzus kapcsolata a kulturális diskurzussal általában, valamint a tudományossal</p> <p>C.1.4. A nézetek és elméleti irányzatok kritikai megközelítése az irodalom tanulmányozása során.</p> <p>C.1.5. Szóbeli vagy írásbeli szövegalkotás egy összehasonlító irodalmi témában, amely lexikailag és szintaktikailag árnyalt, következetes és jól formált.</p>
Általános kompetenciák	<p>CT.1. Szóbeli vagy írásbeli szövegalkotás egy összehasonlító irodalmi, irodalomelméleti témában, amely lexikailag és szintaktikailag árnyalt, következetes és jól formált.</p> <p>CT.2. Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none">Az elbeszélői gyakorlatok vizsgálata világirodalmi példákon keresztül, különös tekintettel a szépprózára és azon belül a regényre. A próza- és elbeszéléselemzés fogalmainak, stratégiáinak gyakorlása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none">A kurzus az alapképzésben részt vevő hallgatóknak szól, így egyszerre szolgálja az ismeretbővítést, az attitűdformálást és a szaktudományos megalapozás céljait.A kurzus mindenekelőtt 18., 19. és 20. századi elbeszéléseket, kis- (anekdota, adoma, novella) és nagyepikai formákat vizsgál. A kurzus narratológiai fogalmakat vezet be, retorikai és elbeszélői szerkezetek viszonyát elemzi. A kurzus célja elsősorban nem a részletes történeti áttekintés (noha gazdag példaanyaggal szolgál), hanem az elbeszélői formák történeti változatainak elbeszéléseleméleti tematizálása. A kurzus először a klasszikus narratológia kategóriáit vezeti be (narratív ágencia, szólam, fokalizáció, stb.), valamint a retorikai elemzés néhány alapvető szempontját ismerteti. Ezt követően pedig az elbeszélői formák történetiségére koncentrál. Defoe, Diderot, Kleist, Maupassant, Dosztojevszkij, Wilde, Woolf, Melville, Robbe-Gruillet, Beckett, Tournier, Krasznahorkai írásainak elemzésén keresztül a kurzus a modernista próza kialakulásának irányait, változatait és elbeszélői gyakorlatait vizsgálja.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Bevezetés: Arisztotelész <i>Poétikája</i> és a modern narratológia kezdetei. Elbeszélés-elméleti alapfogalmak.	előadás	
3-4. Narratív ágencia, nézőpont, szólam (Bahtyin), elbeszélés és történet ideje. Kis- és nagyformák. Az odafordulás és elfordulás retorikai alaphelyzetei. Konfesszió és szenvtelenség. A stílus és az illőség, illendőség („decorum”) kérdései. Példaelemzések (Kleist, Poe, Dosztojevszkij).	előadás és szövegelemzés	
5-6. Képzelet, ítékezés, „távlat”, váratlanság, fordulat, elmélyülés – az elbeszélés mint az olvasás eseménye (Diderot, Melville, Woolf)	előadás és szövegelemzés	

7-8. Metafikciós elbeszélések a 18-19. században: a modernista regény születése (Sterne, Fielding, Diderot)	előadás és szövegelemzés	
9-10. A huszadik századi regény útjai: a pszichogram és a noétikus regény (Viktor Žmegač). Antifikció és a nem mimetikus regény kérdései (Beckett, Robbe-Gruillet)	előadás és szövegelemzés	
11-12. Átírás, átdolgozás, imitáció (Kleist-Hajnóczy, Defoe-Tournier)	előadás és szövegelemzés	
13-14. Összefoglalás, a továbbgondolás lehetőségei		
<p>Könyvészet</p> <p>Kötelező szövegek:</p> <p>3-4. Heinrich von Kleist: A párviadal. Ford. Forgách András. In Heinrich von Kleist: <i>Elbeszélések</i>. Jelenkor, Pécs, 2001. 202–231. Edgar Allan Poe: <i>Ligeia</i>. Ford. Babits Mihály. http://epa.oszk.hu/00000/00022/00379/11569.htm Dosztojevszkij: <i>Feljegyzések az egérlyukból</i>. Ford. Makai Imre. http://mek.oszk.hu/00300/00372/00372.htm</p> <p>5-6. Hermann Melville: <i>Moby Dick vagy a fehér bálna</i>. Ford. Szász Imre. Európa, Budapest, 1989. Virginia Woolf: <i>A világitótórony</i>. Ford. Tandori Dezső. Európa, Budapest, 2004.</p> <p>7-8. Laurence Sterne: <i>Tristram Shandy úr élete és gondolatai</i>. Ford. Határ Győző Európa Budapest, 1989. Denis Diderot: <i>Mindenmindegy Jakab meg a gazdája</i>. Ford. Bartócz Ilona. Európa, Budapest, 1960.</p> <p>9-10. Samuel Beckett, <i>Semmi-szövegek</i>, ford. Tandori Dezső, in Beckett, <i>Előre vaknyugatnak</i>, Bp., Európa 1989.</p> <p>11-12. Heinrich von Kleist: Kohlhaas Mihály (Egy régi krónikából). Ford. Márton László. In Heinrich von Kleist: <i>Elbeszélések</i>. Jelenkor, Pécs, 2001.</p> <p>Hajnóczy Péter: A fűtő. Hajnóczy Péter: <i>A fűtő</i>. Szépirodalmi, Budapest, 1982. 90-117.</p> <p>Daniel Defoe: <i>Robinson Crusoe</i>. Ford. Lengyel Tamás. http://mek.oszk.hu/10300/10389/10389.pdf</p> <p>Michel Tournier: <i>Péntek vagy a Csendes-Óceán végvidéke</i>. Ford. Szávai János. Magvető, Budapest, 1981.</p> <p><u>Szakirodalom :</u></p> <p><i>Világirodalom</i>, szerk. Pál József, Bp., Akadémiai, 2005.</p> <p>Arisztotelész: <i>Poétika és más költészettani írások</i>. Ford. Ritoók Zsigmond. Szerk. Bolonyai Gábor. PannonKlett, Budapest, 1997. (=Matúra, Bölcsélet)</p> <p>Uspenszkij, Borisz: <i>A kompozíció poétikája (A művészi szöveg szerkezete és a kompozíciós formák tipológiája)</i>. Ford. Molnár István. Európa, Budapest 1987/1970.</p> <p>Viktor Zmegač: Történeti regénypoétika. In Thomka Beáta (szerk.): <i>Az irodalom elméletei I</i>. Jelenkor – JPTE, Pécs, 1996. 99–170.</p> <p>Gérard Genette: <i>Metalepszis</i>. Ford. Z. Varga Zoltán. Pozsony, Kalligram, 2006.</p> <p>Dorrit Cohn: <i>Áttetsző tudatok</i>. Thomka Beáta (szerk.): <i>Az irodalom elméletei II</i>. Janus Pannonius Egyetem – Jelenkor,</p>		

Pécs, 1996. 81–138.

Mihail Bahtyin: A hős és a szerző viszonya a hőshöz Dosztojevszkij művészetében. Ford. Könczöl Csaba. In Uő: *Dosztojevszkij poétikájának problémái*. Gond –Cura/Osiris, Budapest, 2001.

Manfred Jahn: *Árulkapcsolások, kizárások, határterületek: A megbízhatatlanság jelensége a narratív helyzetekben*. In Füzi Izabella (szerk.): *Verbális és vizuális narráció*. Pompeji, Szeged, 2011. 149–179.

Roland Barthes: Bevezetés a történetek strukturális elemzésébe. Ford. Simonffy Zsuzsa. In Bókay Antal – Vilcsék Béla (szerk.): *A modern irodalomtudomány kialakulása. A pozitívizmusról a strukturalizmusig*. Budapest, Osiris, 1998. 527–542.

Molnár Gábor Tamás: Barátilag megfelezni a dolgot. Anonymus, 2006.

Füzi Izabella – Török Ervin: Bevezetés az epikai szövegek és a narratív film elemzésébe. Szeged, 2006.
<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%EI%20E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20%28E%29/tankonyv/tartalom.html>

Gérard Genette: Az elbeszélő diszkurzus. Ford. Sepregy Boldizsár. In 61–98. In Thomka Beáta (szerk.): *Az irodalom elméletei I*. Jelenkor –JPTÉ, Pécs, 1996. 68–91.

Martinez, Matias – Scheffel, Michael: *Einführung in die Erzähltheorie*. Beck München, 1999.

Paul Ricoeur, *Temps et récit II*, Paris, Seuil, 1988. (= *Time and Narrative II*., trans. Kathleen McLaughlin, University of Chicago Press, 1990)

Gérard Genette: *Narrative discourse revisited*. Ford. Jane E. Lewin. Cornell UP, Ithaca/NY, 1983/1988

8.2 Szeminárium

1-2. Bevezetés:	Tanári előadás, megbeszélés	Megjegyzések
3-4. Maupassant: Vidéki kirándulás	Szoros szövegolvasás	
5-6. Heinrich von Kleist: O.... márkiné	Szoros szövegolvasás	
7-8. Krasznahorkai László: Sántángó	Szoros szövegolvasás	
9-10. E. T. A. Hoffmann: Arany virágcserep	Szoros szövegolvasás	
11-12. Oscar Wilde: A canterville-i kísértet	Szoros szövegolvasás	
13-14. Hajnóczy Péter: A fűtő	Szoros szövegolvasás	

Könyvészet

Maupassant: Kirándulás. Ford. Illés Endre. In Guy de Maupassant: *Komornyikné önagysága*. Európa, Budapest, 1964. 122-134.

Heinrich von Kleist: O.... márkiné. Ford. Forgách András. In Heinrich von Kleist: *Elbeszélések*. Jelenkor, Pécs, 2001. 95-131.

Krasznahorkai László: Sántángó. http://dia.pool.pim.hu/xhtml/krasznahorkai_laszlo/Krasznahorkai_Laszlo-Satantango.xhtml

E. T. A. Hofmann: Arany virágcserep. Ford. Horváth Zoltán. In E. T. A. Hoffmann *Az arany virágcserep Scuderi kisasszony*. <http://mek.oszk.hu/01200/01265/01265.pdf>

Oscar Wilde: A canterville-i kísértet. Ford. Lengyel Balázs. <http://mek.oszk.hu/04900/04941/04941.htm>

Hajnóczy Péter: A fűtő. In Hajnóczy Péter: *A fűtő*. Szépirodalmi, Budapest, 1982. 90-117

Világirodalom, szerk. Pál József, Bp., Akadémiai, 2005.

Földényi F. László: *A szavak hálójában*. Jelenkor, Pécs, 1999.

Bényei Tamás: A kísértet a spektrális sokorosítás korában. A kísértetek irrelevanciája a késő viktoriánus elbeszélésekben. In Ferenczi Attila és Hajdu Péter (szerk.): *Közelítések a szatírához*. L'Harmattan, Budapest, 2013. 219–236.

Seymour Chatman: Amire a regény képes, de a film nem (és fordítva). In Füzi Izabella (szerk.): *Verbális és vizuális narráció*. Pompeji, Szeged, 2011. 71–91.

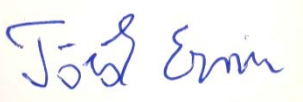
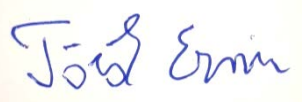

Hites Sándor: Gazdaság, pénz, piac, üzlet, irodalom: a New Economic Criticism. *Helikon* 2011/4. 467-496.

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadások anyagának (szépirodalom és szakirodalom) ismerete	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium	Kreativitás, kombinációs képesség: hogyan tudja a hallgató a műveltségét és az invencióját az elemzésben kamatoztatni.	Dolgozat	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none">A kötelező szépirodalom és szakirodalom elolvasása7-8 oldalas dolgozat megírásaVizsgatétel az előadás anyagából			

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása	A szemináriumért felelős tanár aláírása
2024.04.11.		
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.14.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása 	A kar pecsétje